

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): **Markéta Plesníková**

Název práce: **Analýza vlivu teroristických útoků 11. září na zahraniční politiku Spojeného království**

Oponent práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Váška (KZES IMS FSV UK)

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Cílem bakalářské práce Markéty Plesníkové je analyzovat vliv teroristických útoků 11. září 2001 na zahraniční politiku Spojeného království. Práce pokrývá rozmezí let 1997-2007, je tedy ohraničena funkčním obdobím labouristického premiéra Tonyho Blaira. Deklarovaným cílem práce je „dokázat, že (...) zapojení Velké Británie do války proti teroru na straně Spojených států znamenalo přelomový okamžik pro britskou diplomacii“. Mám za to, že i na bakalářském stupni by mělo být v možnostech studentky zvolit si méně banální tezi. Autorka se zabývá primárně praktickou zahraniční politikou Británie, útržkovitě i jejím ideovým rámcem. Mimo její pozornost – podle mého soudu neprávem – zcela zůstaly proměny jejího rámce institucionálního a rozhodovacího; ten práce příliš zjednodušeně redukuje na postavu premiéra.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Je škoda, že si autorka zvolené téma zásadním způsobem nezúžila – vhodné by bylo např. soustředit se na jeden (kterýkoli) ze tří v práci analyzovaných tematických okruhů britské zahraniční politiky, anebo zúžit časový záběr práce. Nedostatek prostoru nutně vede k povrchnosti autorčina pojednání; spíše než o věcných chybách je možné hovořit o řadě zjednodušujících a schematických tvrzení a chybějící základní faktografii (jeden příklad za mnohé: absence zmínky o formativním americko-britském bombardování Iráku v prosinci 1998 v kapitole 1.1; snad ještě závažněji faktograficky téměř „prázdná“ kapitola 2).

Autorka navazuje na conceptualizaci britské zahraniční politiky formou „tří kruhů“; to je samo o sobě zcela korektní, liberální intervencionismus a „etickou dimenzi“ však podle mého názoru není možné bez hlubší diskuse chápat jako pokračování „třetího kruhu“ v postimperiální éře. Samotný pojem „etická dimenze“ se přitom v práci objevuje poněkud ahistoricky – z rétoriky vládních představitelů zcela vymizel již během roku 2000.

Autorka v úvodu uvádí, že práce je ukotvena v tradici Foreign Policy Analysis. Příslušná pasáž reprodukující premisy FPA však není opatřena jediným odkazem (což je vzhledem k evidentně převzatým formulacím některých vět – „idiosynkratické vlastnosti“ atd. – závažný prohřešek) a autorka s tímto teoretickým rámcem dále již – alespoň ne explicitně – nepracuje.

K tématu britské zahraniční a evropské literatury po roce 1997 je k dispozici téměř nepřeberné množství sekundární literatury, díky tomu je bibliografická základna předložené práce zcela adekvátní. Překvapilo mě však, jak málo autorka pracovala s (rovněž bez problémů dostupnými) primárními zdroji. A také to, že některé z využitých nejsou uvedeny v bibliografii (např. hned viz pozn. 4). A nakonec i to, že autorka při důrazu, který kladla na osobnost Tonyho Blaira, nepracovala s jeho pamětmi (dostupnými již i v českém překladu).

Rozbor literatury na s. 4 nemá ambici kriticky zhodnotit stávající zpracování problematiky a omezuje se na jediný odstavec s výčtem některých použitých sekundárních titulů.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce citelně postrádá konečnou jazykovou editaci, za mnohem zásadnější problém ale považuji zcela nedokončenou editaci odkazového aparátu, především nekompletnost řady bibliografických záznamů.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Celkové hodnocení předložené práce bohužel nemůže být jiné než kritické. Zvolené téma svým rozsahem zásadně neodpovídá prostoru, který bakalářská práce skýtá, a nebylo tak možno jej odpovídajícím způsobem obsáhnout. Formální aspekty práce jsou zřetelně nedotažené. Její jazyková i argumentační stránka jsou spíše pod průměrnou úrovní bakalářských prací obhajovaných na IMS. Cíl práce, jak si jej autorka stanovila, se nicméně přes výše uvedené výhrady naplnit podařilo.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Je skutečně možné Tonyho Blaira považovat za výsostného tvůrce britské zahraničněpolitické linie a evropské politiky ve sledovaném období? Do jaké míry autorka považuje jeho politiku a reakci na 11. 9. za podmíněnou jeho konkrétními osobnostními a světonázorovými charakteristikami, a naopak nakolik podle ní šlo o projev objektivních materiálních či intersubjektivních struktur (logika „zvláštního vztahu“, zahraničněpolitické zájmy a představa o mezinárodní identitě Británie uznávané napříč britským politickým spektrem apod.)? Byla by podle autorky britská politika ve stěžejním období prvních měsíců po 11. 9. odlišná, pokud by v čele vlády stál např. Gordon Brown?

Autorka při zpracování tématu pokryla značné množství sekundární literatury. Na kterých za závěrů, k nimž dospěla, se prostudovaní autoři plně shodují, a ve kterých otázkách naopak pokračuje v odborné literatuře polemická diskuse (a proč)?

Když autorka na s. 3 pro současnost prakticky odepisuje „zvláštní vztah“ se Spojenými státy, které pojetí (např. podle kterého autora) tohoto „zvláštního vztahu“ má přitom konkrétně na mysli?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

*Nejsem a priori proti tomu, aby se autorka pokusila práci obhájit v předložené podobě, mám však za to, že by zkušební komise před udělením hodnocení **dobře** měla přeci jen trvat alespoň na odstranění hlavních formálních nedostatků (doplnění a editace odkazového aparátu a bibliografie, rozšíření rozboru pramenů a literatury).*

Datum: 26. 8. 2014

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.